

Laudes atque preconia (laudeshymn)

*Laudes atque preconia
dulces promit Werendia
sancto sigfrido conscia
concentus et aromata.*

*Ex eius eloquentia
irradiatur suecia
tam nobilis presentia
Wexionis ecclesia.*

*Hinc celi canit curia
interminata leticia
hinc personat melodia
celesti cum hierarchia.*

*Nam tanti per suffragia
nos celibus propicia :
dignos ducit ad gaudia
vera quoque sotheria.*

*Laus deo patri sit pia
immensa reuerentia
a quo manat clementia
sancto Sigfridi gloria.*

Amen.

Med härlig lovsång och med lovprisning
frambär Varend samfällt sång och rökelse
åt den helige Sigfrid.

Av hans värtalighet upplyses Svecia,
av hans ädla närvaro glänser kyrkan i Växjö.

Därför sjunger himlens hov i glädje utan ände,
därför ljuder vår melodi samman med den
himmelska skaran.

Ja, genom gynnsamma förböner leder oss denne
store man, oss, som gjorts värdiga sann glädje
och frälsning.

From lov vare Gud fader och omätlig vördnad,
han från vilken mildhet strömmar, och ära ske
den helige Sigfrid.

Amen.

MEDVERKANDE:

Ensemble Gemma: Emelie Roos, Dorothea Knust,
Karin Strinnholm Lagergren (ledning)

Johannes Geworkian Hellman – vevlira

Kammarkören Sankt Sigfrid,
dir. Yvonne Steen Ohlander

Thomas Eklöf – textläsning

ENSEMBLE GEMMA bildades av Karin Strinnholm Lagergren 2006 med syftet att framföra skandinavisk kyrkomusik ur medeltida källor. Programmen är ofta resultatet av Karins forskning i arkiv och bibliotek och har därför resulterat i helt unika konsertprogram med sånger som sällan eller aldrig klingat för en modern publik. Gemma har ingen fast besättning utan arbetar med olika sångare beroende på produktion. Gemma har hittills gjort tre skivinspelningar: Sigfridsufficiet – Celebremus karissimi, The Torstuna Missal och Maria! Maria! Mer information om Karin och ensemble Gemma: karinlagergren.se.

KARIN STRINNHOLM LAGERGREN är sångerska, pedagog och musikvetare. Redan under sina musiklekturstudier vid Musikhögskolan i Göteborg riktade hon sitt intresse mot den tidiga musiken, vilken hon sedan fördjupat med studier vid bl. a. vid Brabants Conservatorium i Tilburg, Nederländerna, Katarina Livljanic vid Sorbonne och genom privatstudier för Lena Susanne Norin. I synnerhet har Karin ägnat sitt intresse åt den gregorianska sången och hon är idag en av Sveriges ledande namn inom detta område både som utövare och forskare. Karin fram-

träder som solist, tillsammans med andra musiker och i synnerhet med ensemble Gemma. Hon ger kurser och föreläsningar i medeltida musik med fokus på gregoriansk sång. Hon ger även workshops och coachar körer och vokalsembler som vill komma vidare i sitt tidiga musikmusikerande. Karin kombinerar sin frilansverksamhet med verksamhet som docent i musikvetenskap vid Linnéuniversitetet.

JOHANNES GEWORKIAN HELLMAN anses vara en av Sveriges mest intressanta vevlirspelare idag. Under de senaste åren har han blivit känd som en passionerad musiker och scenpersonlighet som spelar sitt instrument på ett sätt som sällan hörts tidigare. Johannes har genom åren tilldelats ett flertal stipendier och priser för sitt musikerskap och med sin duo Symbio mottog han priset som Årets Nykomling på Folk & Världsmusikgalan 2016. Johannes är utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm samt Sibelius Akademien i Helsingfors, samt har studerat för några av världens främsta vevlirspelare. Sedan sin examen turnerar Johannes regelbundet i Europa med sina band och som solist. Med vevliran som sin röst har han skapat ett musikaliskt språk där rör han sig mellan modern folkmusik, konstmusik, tidig musik och improvisation. johannesgeworkianhellman.com

THOMAS EKELÖF är sångare, musiker, skådespelare och recitator, med musikpedagogisk examen vid musikhögskolan i Stockholm. Förutom yrkeserfarenhet från arbete som musikpedagog och körledare har Thomas också arbetat med scenkonst i olika former, både på och bakom scenen. Som sångare har han gärna sysslat med kyrkomusik av olika slag, och har ett särskilt varmt förhållande till äldre musik och gregoriansk. Hans huvudsysselsättning är just nu inläsning av talböcker.

Konsertprogrammet är baserat på den utgåva med Sigfridsufficiet som gjorts av Ann-Marie Nilsson, docent i musikvetenskap vid Uppsala universitet och Åbo Akademi: *S:t Sigfrid besjungen: Celebremus karissimi, ett helgonofficium från 1200-talet*, utgiven av Sällskapet Runica et Mediævalia, Stockholm, 2010.

PÅ 1200-TALET SKAPADES I VÄXJÖ SÅNGER FÖR ATT HYLLA SMÅLANDS APOSTEL S:T SIGFRID. Dessa sånger tillhör den absolut äldsta bevarade musik som tillkommit i Sverige. Detta så kallade Sigfridsufficiet sjöngs under den katolska tiden varje år på hans festdag den 15 februari, inte bara i Växjö stift utan i stora delar av det medeltida Sverige. I legenden om Sigfrid, som lästes i anslutning till sångerna, berättas om hur biskop Sigfrid reste från York och avslutade sina dagar som biskop i Växjö. Han reste enligt legenden även till Västergötland och döpte Olof Skötkonung (Husaby har utpekats som platsen för dopet). På sin resa från York hade Sigfrid med sig sina tre brorsöner Unaman, Sunaman och Vinaman, vilka dräps i ett nesligt illdåd. Deras huvuden göms av mördarna i ett kar som placeras i Växjösjön. Genom ett Herrens under tändes varsitt ljus över huvudena så att Sigfrid kan hitta dem. Dessa berättar för Sigfrid om vad som skett dem så att de skyldiga kan straffas.

I denna konsertversion berättas om Sigfrid och hans brorsöner i ett möte mellan ljuvlig gregoriansk sång, trollbindande vevliraspel och läsningar ur den dramatiska Sigfridslegenden.

Programmet tar tagits fram med anledning av Växjö stifts 850-årsjubileum år 2020 och stöds av Småland Musikarkiv/Musik i Syd, Växjö stift, Linnéuniversitetet och Växjö kommun. I samband med konserten släpps Gemmas nya skivinspelning med Sigfridsufficiet, utgiven på Sterling Records i samarbete med Smålands Musikarkiv.

Konserten filmas för Musik i Syd Channel och kommer att publiceras på webbkanalen 24 mars 2020.

musikisydchannel.se

Bilden: Sigfridsufficiet i det s. k. Toresundsbrevariet från 1200-talet. Foto: Riksarkivet

Växjö domkyrka
lördag 15 februari 2020
kl. 16.00

Sigfridsufficiet

Celebremus karissimi (instrumental)

Läsning ur Sigfridslegenden

Celebremus karissimi (antifon i första vespren)

*Celebremus karissimi
devote recolendo annua beati Sigfridi sollemnia
cuius sacra hodie anima felix celi scandit fastigia
cui angelica congauget turma occurrens ei suscepit cum gloria.*

Käraste bröder,
låt oss så åter hängivet hedra den salige Sigfrids årliga högtid,
han vars välsignade själ denna dag steg upp till himlens heliga höjder,
han som änglaskaran möter med glädje och emottar i ära.

Läsning ur Sigfridslegenden

Ängeln visar S:t Sigfrid var han ska bygga sin kyrka i Växjö. Altarskåp, Långemåla, 1400-tal. Foto: Historiska museet.

Audito namque (tredje matutinantifonen)

Audito namque eius adventu Sveno rex Dacie gaudens eum suscepit cum honore benigne conferens cuncta humanitatis subsidia.

Och då Dacias kung Sven hört om hans ankomst glädde han sig och tog emot honom med hedersbetygelser och gav välvilligt allt vänskapligt stöd.

Audito namque (instrumental)

Evoluto quoque (fjärde matutinantifonen)

Evoluto quoque dierum curriculo tandem a rege petito conductu suevorum fines feliciter attingit.

Och efter några dagars förlopp når de till sist, efter att hos kungen ha utverkat ett följe, lyckligen svearnas gränser.

Läsning ur Sigfridslegenden

Ibi nempe (femte matutinantifonen)

Ibi nempe fixit tentorium pause sibi indulisit commodum qui monente per saporem angelo sacri terminum oratorii notavit cum eo.

Ty där reste han ett tält och hängav sig åt en stunds bekvämlighet. Uppmanad av en ängel medan han sov märkte han tillsammans med denne upp gränserna för en kyrkobyggnad.

Ibi nempe (instrumental)

Predicante itaque (åttonde matutinantifonen)

Predicante itaque viro Dei verbum salutis eterne rex Olavus credidit atque baptismum Christi cum suis est adeptus.

Så predikade Guds man den eviga frälsningens ord. Kung Olof kom till tro och tog emot Kristi dop med allt sitt folk.

Läsning ur Sigfridslegenden

Dolens igitur (andra laudesantifonen)

Dolens igitur diabolus sue parti nullum succedere lucrum consueta arma capescit ocium invidie munita fascibus.

Men djävulen sörjer över att ingen vinst faller på hans lott. Han griper snabbt till sina vanliga vapen, armerade med avundens gissel.

Läsning ur Sigfridslegenden

Concitatio continuo (instrumental)

Concitatio continuo (femte laudesantifonen)

Concitatio continuo iniquitatis complices fraudis sue factores qui fidelium dei domum clam irrumpentes vitam eis cum capitibus abstulerunt.

Genast uppåddar han medbrottslingar i ondskan, utövare av hans svek.

Dessa bröt sig hemligen in i Guds trognas hem, berövade dem deras liv och tog deras huvuden.

Sacerdos dei (sjätte matutinresponsoriet)

Sacerdos Dei Sigfridus dum forte nocturno tempore secus stagnum deambularet orans intente conspicit a longe tria luminaria clare lucentia ad orientem ferri super equora. Alleluia.

(Solo) *Mox letus vir domini terra prosternitur: gratias egit Deo.*

Då Guds präst Sigfrid händelsevis nattetid vandrade längs sjön under intensiv bön får han på långt håll syn på tre klart lysande ljussken som drev åt öster på vattnet.

(Solo) Strax kastar sig Herrens man glad till marken och tackar Gud.

Acceleratio denique (sjunde matutinresponsoriet)

Acceleratio denique Christi athleta hylaris et gaudens velocius cursum cui divinitus celeste thesaurum fuerat ostensum

piis in futurum mentibus profuturum.

(Solo) *Beatus igitur Sygfridus ut comperit impletum desiderium suum:*

suorum nepotum capita illico gaudens ad terram detulit.

Därpå skyndar Kristi förkämpe, munter och glad, på sina steg allt snabbare, han för vilken en himmelsk skatt hade blivit gudomligen visad vilken framgent skulle vara till gagn för fromma sinnen.

(Solo) Då den salige Sigfrid således funnit att hans önskan uppfyllts

förde han genast, glad till sinnes, i land sina brorsöners huvuden.

Läsning ur Sigfridslegenden

Sanctus Sigfridus (åttonde matutinresponsoriet)

Sanctus Sigfridus cum sedens nepotum suorum capita crudeliter ab impiis abscisa roseo adhuc cruore perfusa intueretur merens eis compatiendo dixit 'vindictet Deus'

unum vero ex capitibus mox intulit 'vindictatum erit' secundum ad hoc ait 'quando' tertium inquit 'in filios filiorum.' Alleluia.

(Solo) *A Domino factum est istud: ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.*

Då den helige Sigfrid sörjande satt och såg sina brorsöners huvuden, grymt avhuggna av de otrogna och ännu övergjutna av rött blod, sade han i medlidande med dem: "Gud ska hämnas. Ett av huvudena genmälte nu strax: "Detta ska hämnas." Härtill sade det andra. "När då?"

Det tredje sade: "På kommande släktled." Halleluja.

(Solo) Denna händelse var av Gud, allt för att tankar skulle uppenbaras ur många hjärtan.

Läsning ur Sigfridslegenden

Christi fidelis (instrumental)

Christi fidelis (laudesantifon till Benedictus)

Christi fidelis famulus

prudens quoque Sigfridus

postquam suo in tempore

vixit sue familie

celo reddidit animam

terre carnis materiam.

Sedan Sigfrid, Kristi trogne och kloke tjänare,

levat för sin skara under sin livstid

överlät han sin själ åt himlen och sin kropp åt jorden.